

LIBRAIRIE
THOMAS-SCHELER
PARIS

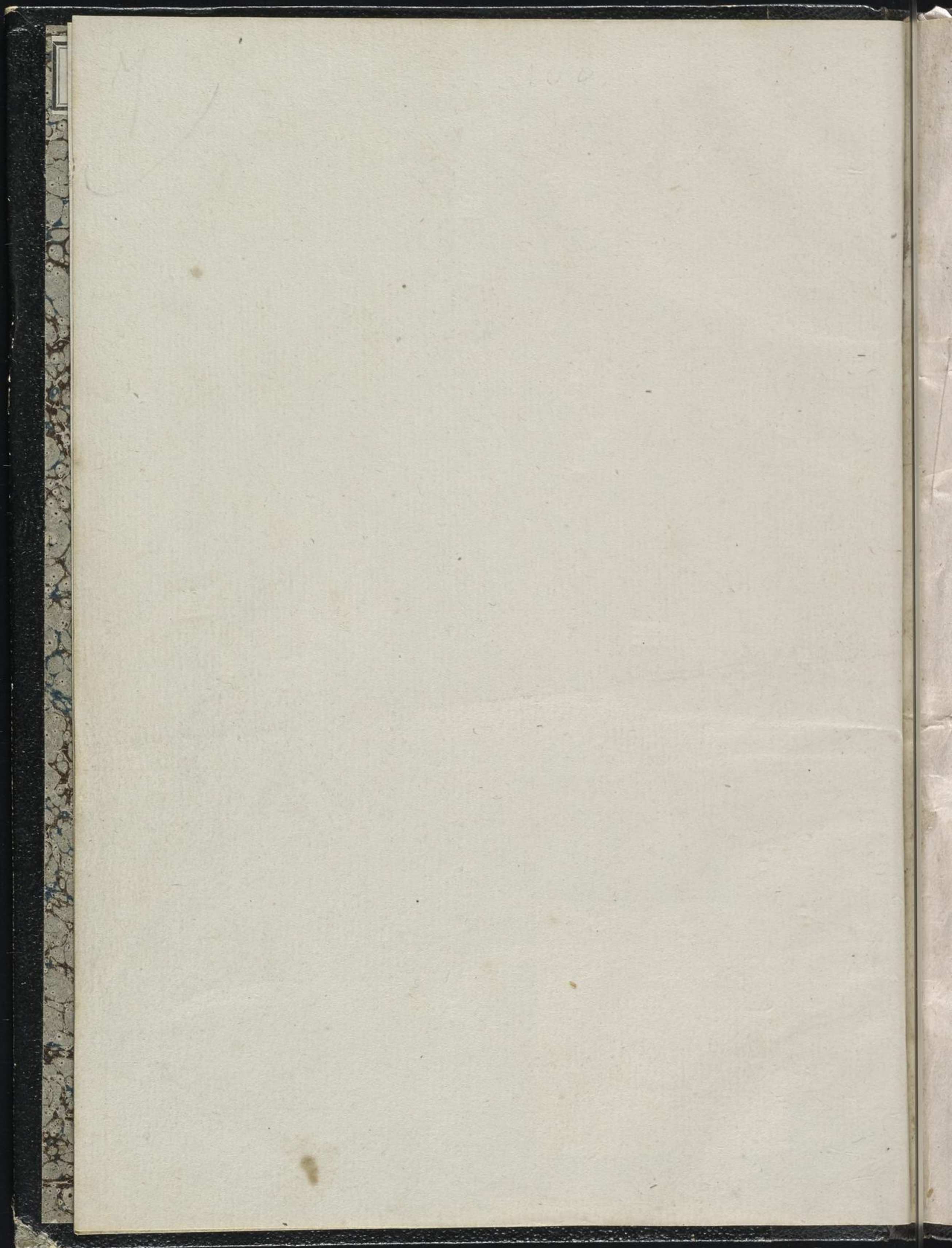

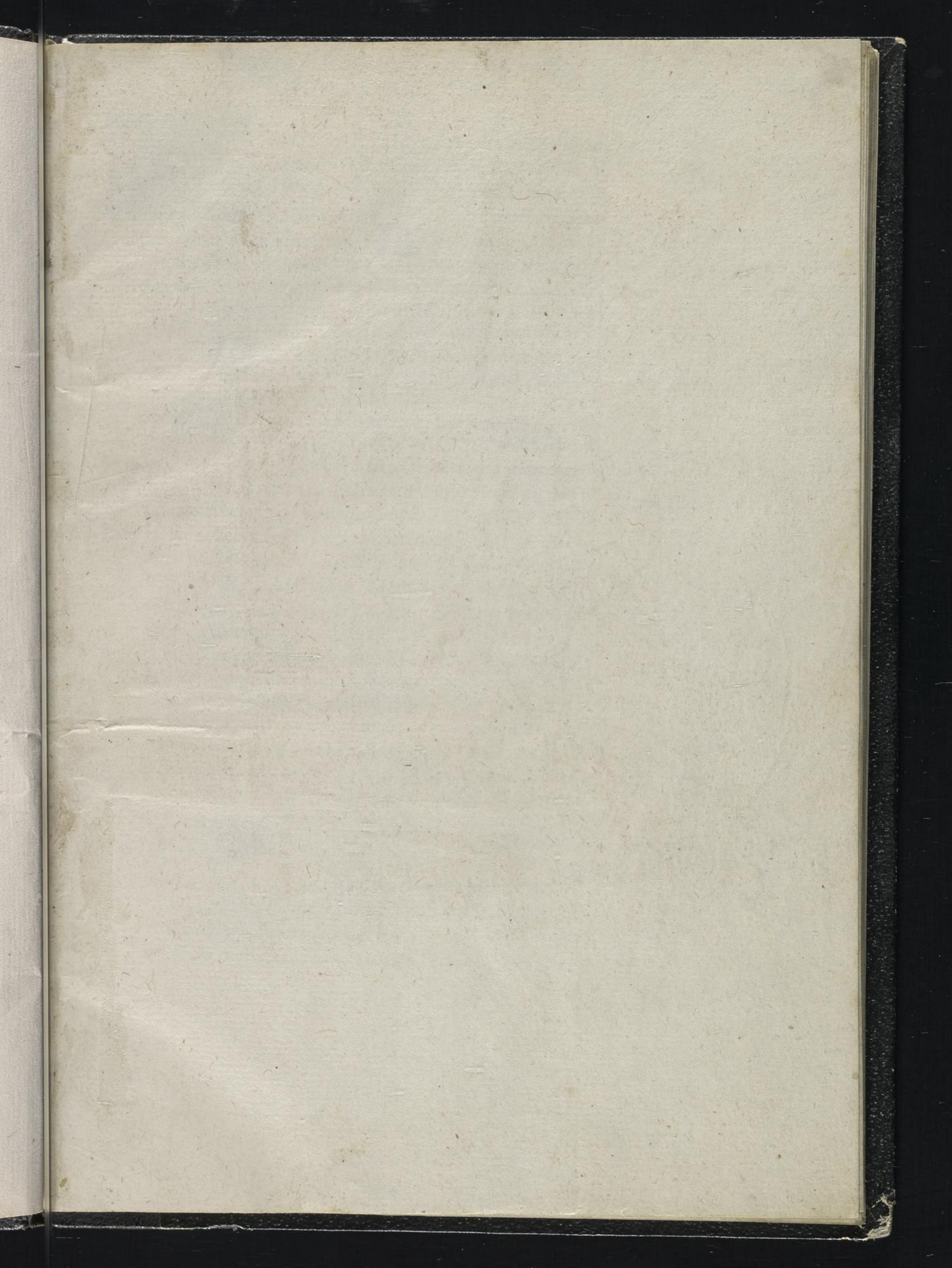
Commanche de Guillaume
Lard... au Pays vers 1750...
a l'inst... X^e... professeur
d'... au... de...
—

Cette...
pour... et...
Ch... d'Ham...
trouvant... de...
Paris...

Signe de X^e... par...

f 2404

Guillelmus cardus Amiciensis Karolo
mariette parisiensi litterarum amore optat;

1

Grammaticae basim quam rei publice gratia
tuo nomine condidit edidit Karole delecta
cui corectusque meus corpore minimi iur
tute uero maximam manu memoriam gra

toque animo accipias uelim. **N**am quid delecta
bilis / utilis / honestus tibi reique publice mea
siqua est / industria conferre potest / quae sciencia
uirtutisq; altitatem regni grammaticam / purgatis
barbaris uicis quae breuissime facilem familiaremque
reddere.

Dae enim uir euades. hac tibi ceteras pe
culiares efficies. hac florebis. hac sine m ceteris man
cus / elinguis. barbarus turpissime elegas necesse
est.

Exornat uulgo ueros / uoluptatibus / di
uens / honoribus / humillimis mortalibusque domo
perinde ac si sunt qui caueant prima mirantur.

At henricus puer tuus castelleti criminum regius lo
cutenens seuerissimus pacis conseruator / te natura
paterno uoto fauente uenusto corpore (ut est) sibi si
milimam finxit. De quo uel hoc unum de compluri
bus ad summi dixerit / sentiens suus totius orbis se
natus instar triumphante parlamen curiam / nomo
do non abrogasse derogasse uel / uerum etiam eas legis
tum habere edicto ad hoc tempus confirmasse. bea
tus sane qui omni in tempore iusticiam facit. Karol
uero illius trisimus clarissimusque aquitane dux /
francorum illius / suorum meorum semper uinea spes / uir
tutibus te quibus exundat / quas etas tua patieba
tur una cum nomine donauit.

Reliquum est igitur /
perpulchram indolem tuam uicis ignorantie nimie
mareciscens diuino sciencie dono nubias / nutrias
augeatque. **S**i tibi ergo grammaticae basim delecta
bilem / utilem / honestam / qua et latinus et elegans
claras / oenitiam quippiam iux surripiens / elegam
clari catalogi editione perperoccuratus edidit. Si
indolem illam tuam Karoli nomine dignam non
mortali / non caduco / sed uulaci felicique munere do

no. Si te non ignorancia que mortis imago est mar-
cescere. sed diuino sciencie dono frui. uiuere. clare
req. opto. hanc grammatice basim non solum memo-
ri gratoq. animo suscipies. uerum etiam ita mea dies
noctesq. insudabis. ut et mei me laboris paucis pe-
niteat. et tibi et rei publice utilitati sim. **V**ale
at in longa tempora felix mea spes. francorū lulii
aquitanensis dux karolus. Valeat henricus pater
tuus sua uirtute michi colendusimus. **V**aleas
tu karole talis ducis preclitus nomine. **P**arisi
secundi omnis loco. an. millesimū quadringente-
simū undeseptuagesimū ianuarii die primo.

Willelmū tarchū amiciensis basis gram-
matice incipit.

1416

Cum autem de his partibus sit de his nomini-
bus pronomen: adiectivum: participium: adverbium:
verbum: interiectio: propositio: et coniunctio: p[er] se sunt.

Nomen est pars orationis: substantiva et qua-
ritativa: propria et communis: ut significans
quidam nomen adiectivum: species: figuram: ge-
nus: numerus et casus. **S**pecies nomen: ut dicitur
propria et communis: Proprii nomen est: quod una res
dicitur: voce primo et principaliter certam rem sig-
nificat: commune vero plures: Proprii quatuor ha-
bet species: Prenomen quod difference causa nomi-
nibus preponitur: ut patulus: Nomen quod proprie a
musculis sit: ut paulus proprii est: Cognomen
quod cognationis commune est: ut scripto: Agnomen
quod ab aliquo eventu imponitur: ut africanus: Co-
mune quicquidem species principales habet: **D**emonia-
tium a voce primitiva nominatum: Possessivum quod
cum gentilio principali aliquid ex his que possiden-
tur denotat: ut regius honos: Patrii quod a patria
sumitur: ut amicus: Gentile quod gentem de-
notat: ut latinus: gallicus: Collectivum quod in sin-
gulari multitudinem importat: ut populus: Factici-
um sonore imitatione factum: ut imitabulum: **O**mo-
nimium hoc est equivozum: quod uno nomine plu-
sa significat: ut canis latrabile animal: piscem: vel
lapis: **S**inomimium quod diversis nominibus idem im-
portat: ut gladius: macro ensis: **V**erbale quod a
verbo formatur: ut tonsor: tonsrix: lectio: amans: ius-
tus: **P**atronymicum quod secundum patris formam: ut as-
m- in ne m- des vel m- de: ieriani: formatur proprie
a nominibus propriis patris: significans cum gentilio sui
primitiva filii vel nepotem filium vel nepotem: ut a
iugilio iugitius: a priamus priamus: ab adriastus
adriastus: adustus vero a maribus: ut iulius: ut
filius: fratris: ut phetontides: ab avus matris:

ut atlantides / atlantis nate filius. conditoribus
sive regibus / ut romulide / hoc est romam. Diminu-
tiui quod sui primitiui diminutione significat.
cuius he sunt terminationes. cui exemplis. masculines.
popellus. codicillus. paxillus. nulliolus. fraterculus.
uerulus. homulus. aculeus. homuncio. surdaster. re-
caluaster. fere hec duo sola. nam reliqua imitantes
(quare denotatiua magis sunt dicenda) potiusq; di-
minutione significant. ut parasitaster. ant. oman.
philosophaster. feminor. sabella. maxilla. unciola.
amicula. neutror. micellus. sigillus. uexillus. uillum.
laureoli. corculi. capituli. terminationes diminutio-
rum / significatione uero minime habentia sunt pleraq;
nomina. ut amiculum. mentula. periculi. que deno-
tatiua sunt dicenda. Substantiuu quod uno
sive duobus articulis unaq; terminatione declinat.
ut hic magister. hic et hec sacerdos. Adiectiuu ue-
ro quod aut tribus articulis / una / duabus / tribus
ue terminationibus / ut hic et hec et hoc felix. hic et
hec fortis et hoc forte. hic alacer. hec alacris. hoc
alacre. aut tribus terminationibus sine articulis.
ut grammaticus. ca. ci. Adiectiuu et substantiuu
in tribus / casu / genere et numero conuenire debent.
ut priscianus grammaticus. Comparatiuu quod
cui positum intelletus aduerbiu magis significat.
ut fortior magis fortis. Superlatiuu uero maxi-
me. ut sapientissimus maxime sapiens. Comparatio-
nis gradus sunt tres. positiuus ut doctus. compari-
tiuus ut doctior. superlatiuus ut doctissimus.
Comparatiuus sine prepositioe ablatiuo utriusq; nu-
meri seruit. ut doctior illo uel illis. et notatiuo cui
aduerbiu qd sequitur. ceu. doctior qd ille. Super-
latiuus genitiuo plurali. ut doctissimus grammati-
coru. et singulari / quando ipm singulare nomen
multitudinem significat. ceu. fortissime gentis. Co-

parantur soli appellanda adiectiuaque nomina quali-
tatem ut bonus / aut quantitate ut magnus significa-
cia. Comparatiuus est inter duo. superlatiuis inter
plura. ut utrum potius / aut quid potissimum sit que-
ritur. **S**ignificatiue sunt due. Simplex ut felix. compo-
sita ut infelix. Composita sunt modis quatuor. omnibus
partibus / numeris / casibus / precedentibus uel sequen-
tibus / interiectione uocatiuaque demptis. ex duobus
integris. ut res publica. trinitas. tribunus plebi. loci
tenens. sacrosanctus. ex duobus corruptis. ut partici-
da. ex integro et corrupto. ut beneficium. ex corrupto
et integro. ut nugigerulus. ex compluribus. ut in ex-
pugnabilis. eiusque modi. **N**ominatiuus siue nominatiuus
declinatur. sed in alteruter ultimis solum. Obliquus
autem siue obliquus nuncupatur. **G**enera nominum sunt sep-
tem. masculinum ut hic grammaticus. femininum ut hec gra-
matica. ephebenum / id est promiscuum. quo uoce una
unoque uoci cōcino articulo utriusque. sextis animalia
significamus. ut hic lepus. hec aquila. commune ut
hic et hec sacerdos. neutrum ut hoc templum. habentque
neutra in utroque numero tres similes casus retinere no-
minatiuus / accusatiuus et uocatiuus. omne ut hic et hec et
hoc felix. dubium / quo nulla ratio cogente. sed ueterum
auctoritate diuerso proferuntur genere. ut hic uel hec
dies. Articuli sunt tres. masculinus hic. femininus
hec. neuter hoc. **N**umeri sunt duo. Singularis
ut grammaticus. pluralis ut grammatici. Relatiui
et antecedens in duobus genere et numero cōuenire de-
bent. ut priscianus qui. **C**asus sunt sex. nominatiuus.
genitiuus. datiuus. accusatiuus. uocatiuus et abla-
tiuus. Nominatiuus et uocatiuus recte dicuntur. ce-
teri uero obliqui. Nominatiuus ex ui persone regitur.
genitiuus ex ui possessionis. datiuus ex ui acquisitionis.
accusatiuus ex ui transiōnis. uocatiuus absolute
ponitur. ablatiuus ex ui cause seu effectus uel absolu-
te ponitur. **D**ecimationes nominum sunt quique. Prima

gemituum et clauum singulares m. e. habet. ut gra-
 matica. ce. ce. Secunda m. i. gemituum et m. o. datuum
 ut grammaticus. ci. co. Tercia m. is gemituum et m. i.
 datuum. ut felix. cis. ci. Quarta m. us gemituum et
 m. ui. datuum. ut manus. nus. nui. Quinta gemituum
 et datuum m. ei. ut dies. ei. ei. **N**ominatiuo gra-
 maticus. ca. ci. gemituo. ci. ce. ci. datuo. co. ce. co.
 accusatiuo. cu. cam. cu. uocatiuo. o. ce. ca. cu. ablati-
 co. ca. co. pluraliter nte. ci. ce. ca. gemituo. coy. cay. coy.
 datuo. cis. act. cos. cas. ca. uocatiuo. o. ci. ce. ca.
 ablati. cis. **N**oiatiuo hic et hec et hoc felix. ge-
 mituo huius. cis. datuo huic. ci. act. huc et hac fe-
 licem et hoc felix. uocatiuo. o. felix. ablatuo ab hoc
 et ab hac et ab hoc. ce. uel. ci. pluraliter noiatiuo hi
 et he. ces. et hec. cia. ote. horz et haz. et hoz. cu. dif-
 his. eibus. act. hos et has. ces. et hec. cia. uocatiuo
 o. ces. et hec. cia. ablati. ab his. eibus. **N**oiatiuo
 hec manus. gemituo huius. nus. datuo huic. nui.
 accusatiuo hanc. um. uocatiuo. o. nus. ablati. ab hac
 manu. pluraliter noiatiuo he. nus. gemituo hanzui.
 datuo his. ibus. act. has. nus. uocatiuo. o. nus. ab-
 latuo ab his. ibus. **N**ominatiuo hic uel hec
 dies. gemituo huius. ci. datuo huic. ei. accusatiuo
 hunc uel hac. em. nte. o. es. ablatuo ab hoc uel ab
 hac die. pluraliter nte. hi. es. gemituo horu. dieru.
 datuo his. diebus. accusatiuo hos dies. uocatiuo
 o. es. ablatuo ab his. diebus.

Pronomen est pars orationis. que personas cui
 recipitur. pro noie ponitur. **S**ex pronon-
 accidunt. species. persona. figura. gen. nre
 rus et casus. **S**pecies. quia cum sint pronomia qui
 decem. ego. tu. illi. ille. iste. ipe. hic. is. me. tu. illi. nri.
 uester. nostras et uras. Primitiua sunt octo pma. Ex-
 riuatiua uero septe reliqua. meus a mei de ego. tuus
 a tui de tu. sui a sui. noster a nri uel nostra de ego.
 uester a uestri uel uestri de tu. nostras et uras a no-

tri uel nostrū. uestri uel ustri. Demonstratiua
 sūt quatuor. ego. tu. iste. hic. Relatiua duo. sui et is.
 sui etiam reciproci est. Demonstratiua et relatiua
 duo. ille et ipse. Possessiuā septem. me. tuus. suus. noster.
 uester. nostras et uras. **P**ersonae sūt tres. prima
 que loquitur. ego singulariter. nos pluraliter. secūda
 ad quam loquitur. tu singl. nos pl. uocatiuiq.
 omnes. tertia de qua loquitur. ut sui. ille. illi reliqua
 q. pronōia. nomina et participia. **F**igura pronōi
 accidit. simplex ut omnia alia pronōia. Composita
 ut ex iste uel ille et hic. componitur istuc. illic. istec. ist
 roc. per casus solū qui in. e. desinūt. absq. datiuo.
 ex is et demū aduerbio. idem. geiātur tria ob affec
 tionē. memē. retē. tutū. sese. sequēcia per syllabicā
 adiectiōē proferūt. egomet. tute. meate. discre
 tiōis causa. huiusce. huiusce. huiusce. euphoniae gratia.
 sed adiectio hec nūc frequēt. sit. nis casibus qui
 in. s. desinūt. illucme. istucme. hucme. ex ci syllaba
 et ne interrogatiue. **G**enus pronōi accidit. quia
 ego. tu. sui. unica sub terminatiōe omnis sūt generis.
 cetera uero ad modū adiectiuorū dicitur tribus
 ue triatiombus declinat. **N**umerus. singularis
 ut ego. pluralis ut nos. **C**asus sicut et in nomine.
 Declinationes pronōiū sūt quatuor. prima gem
 inū in. i. mittit. per eāq. tria declināt. ego. tu. sui.
 is autē triatio in ego et tu iā exoleuit. in sui nō repē
 tur. Secūda genitiui in ius diuissim uel cōiunctim ter
 minat. per eāq. quicq. declināt. ille. iste. ipse. diuiss.
 hic et is cōiunctim. Tercia prima et secūda nōis am
 plectitur. per eāq. quicq. declināt. me. tuus. sui.
 noster et uester. Quarta nomis tertiū mittit. per
 eāq. duo declināt. nris et uras. quatuor sola hec
 tria me. nri et nris. uocatiuos habet. **V**ocatiue ego.
 qte mei. dte michi. acti me. ab ite a me. plr nte nos. qte
 nostri uel nostri. datiuo nobis. acti nos. ab ite a nobis.
Vocatiue tu. qte tui. dte tibi. acti te. ut eo. tu. ab ite

a te. plur. nte uos. gte uestri uel uestri. datus uobis. acti
uos. uti o. uos. abite a uobis. **¶** Deinuo sui. dte sibi. acti
se. abite ase. In plurali eomodo. Noiatuo non eger. ni
diferencie causa de suis. ni quia reciproce in se passi
ue agere significans. semper uerbo casu conuenienti ui
giat. quod noiatui actiue significanti in se inclu
dit. ut sui meminit. sibi placet. se amat. se potitur.
duo autem noiatui. alter passiuus. alter actiue signifi
cans. absq. obliquo coniungi non possunt. **¶** Noiatio
ille. la. uid. gte illi. dte illi. sic consequenter ad modum
adiectiuorum triu. teriationum sine articulis. **¶** Iste et ip
se. ipm. tamē in neutro faciens. sicut ille declinantur.

¶ Noiatuo hic. hec. hoc. gte hui. dte huic. acti huc.
hanc. hoc. abite ab hoc. ab hac. ab hoc. plur. nte hi. he. hec.
gte hor. har. hor. dte his. acti hos. has. hec. abite ab
his. **¶** Noiatuo is. ea. id. gte eius. dte ei. acti eui. ei.
id. abite ab eo. ab ea. ab eo. plur. nte n. uel ei. ee. ea. gte eor.
eor. dte ns. uel eis. acti eos. eas. ea. abite ab ns. uel
ab eis.

¶ Meus. tuus. suus. noster et uester ad forma
adiectiuorum triu. teriationum sine articulis declinantur.

¶ Noiatuo hic et hec nostras. gte hui. tis. dte huic
ti. acti huc et hac. tem. uti. o. mas. abite ab hoc et ab
hac. te. uel ti. plur. nte hi et he. tes. gte hor. et har. ti.
dte his. tibus. acti hos et has. tes. uti. o. tes. abite ab
his. tibus.

¶ Vestras sicut mas absq. uocatio declinantur.
¶ Verbum est pars orationis. cuiusmodi et tempore agi
di uel patiendi significatiui. **¶** De to. uerbo ac
ciclur. significatio. species. figura. modus. te
pus. persona. numerus et coniugatio. **¶** Significatioes

uerborum sunt quique. actiua. passiva. neutra. cois et
deponens. Actiuum uerbum in o. desines. passiuum ac
cepta. r. tra. ex se facit. ut amo. amor. passiuum in r. finit
ulq. decepta in actiuum redit. ut amor. amo. Neutrum
transituum in o. sicut actiuum desines. quous actiua ha
beat significatioes. r. tamē tra. minime accipit. ut ceno.
cenor. em. nō dicim. accusatiui post se patitur. qui uel

5

ad multa animalia / ut prandeo pisci / uel ad aia caren-
 cia / ut cino ouii perimet. huius autē in iercia persona
 passiui sepe inueniri solet. ut aconita bibuntur. **N**eu-
 trū uero absolutū actiue non egerit. ut fio. nisi uel pro-
 positōe deseruere. ut pergo ad ecclesiam. percurro forti.
 uel figurate. ut dolet uerem. obit mortē. ardet alexm.
Neutropassiuū sūt quicq. gaudeo. audeo. soleo. fido et
 fio. quē / quia proprio caret preterito. ipsū ad uerboz
 passiuoz modū supplent. nā sicut dicim' amatus sū.
 ita et gaudis sum. **N**eutra passiuā sūt quatuor. ex-
 uto. uapulo. uenco et fio. quē sub iocē neutrali passio-
 nē ab alio uolatam significamr. Coia sūt nouē. largior.
 expetor. ueneror. moror. osculor. horror. criminor. am-
 plector et interpretor. quē cōiū m. r. ut passiui siue
 deponens desināt. et ab actiue mīme descendamr.
 tamē actiue sū simul et passionē significamr. sicut em
 dicim' osculor te. ita et osculor ate. **D**eponens m. r.
 ut passiui siue cōe desināt. quā quidē mīme cōmpta.
 tantū actiue / ut sequor. uitor. siue passionē / ut ori-
 or. nascor. significat. sic alterā significationē depon-
 ens / alterā tenens nomē accepit. Personale uerbum
 est deteriorati per uerū et personā. Impersonale
 uero nequaquā. Quod si m. r. sūnt ut tecler. actiue uo-
 cis est. si uero m. r. ut amatur. passiuē. **S**pecies
 uerborū sūnt septem. Perfecta ut lego. Meditati-
 ua ut lecturio. Inchoatiua ut caleſco. Frequentati-
 ua ut lectito. Desideratiua ut uiso. Imitatiua ut
 patriso. Diminutiua ut sorbillo. **F**igura uerbo
 accidit. Simplex ut amo. composita ut adamo.
Modi uerboz sūt quicq. Indicatiuus ut amo. Im-
 paratiuus ut ama. et. Optatiuus ut utinā amare. Cō-
 iunctiuus ut cū amem. Infinitiuus ut amare. **T**ē-
 pora uerboz sūt tria. pns ut amo. pteritū ut ama-
 ui. futurū ut amabo. Tempora in uerboz cōiuga-
 tione sūt quicq. pns ut amo. pteritū imperfectū ut
 amabā. pteritū perfectū ut amauī. pteritū plusq.

perfectū ut amauerā. futurū ut amabo. **P**ersonę
in uerbo tres intelliguntur. prima ut amo. amam.
secunda ut amas. amātis. tertia ut amat. amant.

Numerus uerbo accidit. Singularis ut amo.
pluralis ut amamus. Suppositum et uerbū in
duobus. persona et numero. conuenire debent.
ut prudens claret. **C**onugationes uerborū
sūt quatuor. Prima habet in presentis indica-
tū secunda persona. a. longā ante. s. in uerbis ac-
tiuis et neutris. et ante ris uel re in passiuis coi-
uis et deponētibz. et futurū eundem in bo. et
in bor. Secunda. e. longā in eadē psona. futurū qz
in bo. et in bor. Tercia. i. breuē in eadē psona in u-
bis actiuis. et e. breuē ante ris uel re in passiuis
coiuis et deponētibz. futurū in am. et in ar. mu-
tato. i. in e. in impatiui et infinitiui formatione.
Quarta. i. longā in eadē persona. nō mutat. i. in e. in
impatiui infinitiuiqz. habet quoqz futurū in am.
et in ar. et etiā in bo. in istis eo et queo corripz. cōpositis.

Participiū est pars oratoris. que a uerbo deri-
uata. proqz eo posita. ab eo. significatōes et
tempera. a noīe casus et genera caput. **S**ex
participio accidunt. significatio. tempus. figura. gen-
nus et casus. **S**ignificatōes participiorz eadē sūt
que et uerborz. Cū igitur sex sint participiorz teratōes.
pntis temporis. ans. ens. pterit. tus. sus. uel xus. fu-
turi rus. clus. Actiui uerbi. ans. ens. rus. forat.
ut amās. docens. docetur. Passiui tus. sus. uel xus.
clus. ut amatus. uisus. flexus. uidendus. Neutri
sicut actiui. ut stās. uiuēs. statur. Et nonnulla in
tus. uel sus. more uetustissimoz. necnō uimortum
usu. ut iuratur. passus. Cōe sex oēs. ut uenerās. largies.
ueneratur. āplexus. uenetratur. uenerāclus. Deponēs
ens. tus. et rus. ut loquēs. locut. locutus. **F**igura
participio accidit. Simplex ut amās. Cōposita ut ada-
mās. si tamē a uerbo ita cōposito descendat. sicut uerbo in

6
me sic compombu per se componatur (ut in oēs / in o
ce o em nō dicitur / temp^l amittēs / in uim trāsīt noīs.
sic quoq; dū compatiū uerbū regimē mutat. cen
doctissim^l amās grāmatice. **U**enit quia uel tri
u^l teriōib^l / sine articulis declinatur ut doct^l / ta
tū. uel in duas desinēs cōsonātes tribus articulis
una teriōe. ut huc et hec^l / hoc doct^l / quod triū
genex cōe dicitur. **T**emp^l in significatiōibus / nūc

Ad uerbū est pars oratiōis. cui^l significatiō in
transitiue uerbo adiecta. ei^l significatiōez ex
planat atq; implet. **D**uo adūbia accidunt.
significatio et figura. **S**ignificatio quia sūt. Qualita
tis. ut docte. sapienter. Quantitatis. ut parit. modū. in
mis. minimū. modicū. Locū. ut inde. foris. super. intris.
intro. foris. foras. Temporis. ut cū. dū. nūc. cras.
quā. olim. pridē. heri. hodie. nūp. tādē. sero. alias. hac
ten^l. interea. Ordinis. ut tū. perō. demū. demde. de
inceps. postea. ceterū. demq; preterea. Hūc. ut semel.
bis. ter. quiquies. quonies. toties. Similitudinis. ut cō.
ut. uti. uelut. ueluti. sic. sicut. sicuti. tāq; quasi. ut. utē.
utiq; Compādi. ut tā. q. min^l. magis. Cōgregādi. ut
simul. una. pariter. Separādi. ut sec^l. aliter. alias. scor
sci. Dubitādi. ut fors. forsit. forsan. forsitan. fortassis.
fortasse. Vocādi. ut o. heus. Respōdēdi. ut per. Inter
rogādi. ut cur. quare. quāob^l. quidū. Negādi. ut
non. haud. nequāq; neutiq; minime. Affirmādi. ut quī.
certe. nempe. ita. sane. quidm. utiq; profecto. etiā. in
mirū. scilz. uidelz. Demonstrādi. ut en. nē. ec. ecce.
Optādi. ut o. ut. utnā. Eligēdi. ut mo. pot^l. Hortādi.
ut epa. age. agedū. agite. Jurādi. ut pol. edepol. castor.
hercules. hercle. mediūfide^l. Prohibēdi. ut ne. Euen^l.
ut forte. fortuitū. Persōālū. ut meū. tecū. secū. nobis
cū. uobiscū. Inuētiua. ut ualde. prorsus. prorsū. cōse
ntim. repēte. oīno. uelociter. Remissiua. ut pene. fere.
sensim. pedetentim. Compatiua. ut doct^l. septuā. sa

reus. **S**uperlativa ut doctissime maxime doctissimi
 mihi minimi. Diminutiva ut apositivo primum a
 comparativo meliuscule. a superlativo sed raro. bellissime.
 Permutata ut a nomine proprio nullane. ab appellativo
 beate. a pronome ille a verbo cleri. a participio in
 diligenter. ab adverbio satis. a prepositioe clanculū. a
 coniectione atque. **I**n interrogativa localia aduerbia
 sunt nomina aduerbia scēcia sunt ubi. quo. qua. et unde.
 Ubi in loco. Cui responde per. Aduerbia huc. illuc. istuc.
 minus. foris etc. per. Nomina aduerbia scēcia per. Continua
 si sunt propria nomina pme uel secūde declinationis et nūc
 ri singularis ut rome. rotomagi. Et in tribus istis ap
 pellatiuis. domi. humi. muliere. Ablatiui sine ppositi
 oē. si sunt pme declinationis. et nūc ri pluralis. uel ierete.
 ut athenis. constantinopoli. Et in isto appellatiuo rurs.
 Cui ppositioē si sunt appellatiua. ut in regno. Et in propriis
 protiectis non tamē locis. ut in frācia. Quo ad locum.
 Cui respondem per. Aduerbia huc. illuc. istuc. etc. Ac
 cusatiui sine prepositioē in propriis nomibus. ut roma.
 Et in illis quatuor appellatiuis. domi. humi. rus. mu
 lieri. Cui prepositioē in appellatiuis. ut ad uellū. ad ma
 re. Qua per locū. Cui respondem per. Aduerbia hac.
 illac. istac. etc. Ablatiui sine prepositioē in propriis nomib.
 ut roma. Et in illis appellatiuis quatuor predictis.
 Accusatiui ppositioē i appellatiuis. ut per patriā. Unde
 de loco. Cui respondem per aduerbia hinc. uinc.
 istinc etc. Ablatiui sine prepositioē in propriis. ut
 roma. rotomago. Et in illis appellatiuis quatuor pre
 dictis. Cui prepositioē in appellatiuis. ut de patria.
 de uilla. Cuius nomina cum prepositioē nōnūq. profe
 rriunt. ut ex rhodo. per ueneriā. ad curiā iter cōstituit.
 rāclē aptū pnest locatus. **F**igura aduerbio ac
 cidit. Simplex ut docte. cōposita ut mdocti. **A**d uerū ite
 mtristū nime uictū. cui cuius nūc rāclē pposit in ppositioē.
Interiectio ei r pars orationis. nūm. at. inquit.
 secū nōc mēclia significis. **A**nti interiectio

accidit. significatio tantum. quia significat. **A**dmiratio. ut o. hem. prob. par. **L**etici. ut pm. hoc. e. **M**erit. ut au. atar. **D**olor. ut ab. hei. heu. **E**xecratio. ut tu. nan. **I**nterfectio. ut no. **N**unc. proferitur partes orationis singule. ut in facili. **A**pu. ut pulu. et amabo apud thetici.

Prepositio est pars orationis. que vel separata casibus. deseruit. vel coniuncta cetar. significat. **A**nt. omplet. ut por. aut. dicitur. ut subtrahit. aut mutat. ut destruit.

Duo prepositi accidunt. casus et ordo. **C**asus tres. genit. actus et ablativus. **A**ccusativus prepositioes sunt. ad. ob. per. post. cis. tras. cura. ante. apud. penes. iuxta. prope. pone. ultra. extra. inter. intra. infra. supra. circa. propter. erga. contra. preter. usque. versus. versus. adus. adus. secundum.

Ablativus sunt. a. ab. abs. e. ex. de. pro. pre. cum. coram. palam. sine. absque. **C**ircum. et acti. siue ablativus sunt. due. circum. accusativus. et ten. ablativus. cum. circum. diu. multi. circum. **E**ladas. aurum. ten. cum. ten. plur. schola. ten. singuli.

Accusativus et ablativus sunt quique. in sub. super. subter. et clam. **I**n actiuo seruit. cum ad locum. contra. erga. ad. tempus. ut exprime significat. utitur in silua. in adulteri. dico. me. in rem publicam. ai. impulit in lat. in dies. ablatiuo uero cum in loco. ut tras in puppi. **S**ub actiuo seruit. cum ad locum. tempus. ut exprime. et ante. uel per. significat. ut postres sub ipos mittit. gradibus. sub loci exportat. sub nocte recusat. ablatiuo uero cum in loco. ut sub adusa posuit quercum. **S**uper actiuo seruit. cum ad locum significat. ut super campum utitur. ablatiuo uero cum in loco. ut super fraude sunt. et cum rei alicuius inecio fit. cum super panno rogatus. hoc est de. **S**ubter eadem uim habet quam ad locum et in loco significantes. cum subter aqua nato. subter testudine fero. **C**um indifferenter uigilatur. et actiuo. ut clam patre atque omnes. et ablatiuo. ut clam te. **I**nsesabiles a dictis sunt sex. di. dis. re. se. am. com. ut diduco. distraho. recipio. secubo. amplector. congregor. coherco. coniungibiles et separa.

viles sunt et relique omnes. apud et penes que coniunctio
non possit exceptus. Prepositio adhibita siue prepositio
separatim non applicatur. sed tamquam una orationis pars finit
adverbialiter pronuntiantur. ut de tempore. circiter. et

Ordio prepositio accidit. nam quedam sunt. Prepositio
ut cis. trans. apud. Interpositio ut quacumque. quicun-
que. quodcumque. Postpositio plerumque poetice. ut te. sine. in
oratore. Semper postpositio sunt quatuor. Tenus
ut supra monstratum est. cumque illis applicatur. mecum.
tecum. nobiscum. vobiscum. quicumque. quacumque. quocumque. quibuscumque.
Usque. cum roma usque. siue ad positionem usque. a
sarrutha usque. Versus. cum roma versus. siue ad contrariam
positionem. Sed quando prepositio duabus rebus adhibetur non pre-
positionis sed adverbialiter significat. **P**repositio cum
sine casu intransitive significat. in adverbium transit

Conuectio est pars orationis. et pars pariter et sententia
ita ordinata coniunctiva.

Accidit species figura et ordo. **S**pecies sunt
sex. **C**opulativa ut et. quia. ac. at. atque. **P**eriphrastica
ut ut aut. ut vel. an. nec. seu. siue. neque. **C**ausales ut

nam. cum. qui. ut. in. ne. neque. si. siquidem. namque. nisi. ac si. neque. eo-
rum. quoniam. nempe. quippe. quia. siquidem. quomodo. utpote.
quatenus. idest. proferunt. scilicet. videlicet. propterea. quoniam

quidem. quicquid. quomodo. **A**dversative ut sed.
tamen. quippe. contra. licet. etsi. saltem. ceterum. tamen. etiam.

Collective ut quare. quare. utaque. ideo. igitur.
quapropter. quocirca. quapropter. **E**xpletive ut quocumque.
neque. autem. quidem. porro. tandem. equidem. scilicet. videlicet.

Figura conuectionis accidit. Simplex ut enim. composita ut
enimvero. **O**rdio. quia quedam sunt. Prepositio non solum

ceteris partibus. ut at. atque. nam. et multumque. modo. sed
etiam sibi ipsis tam eiusdem speciei. ut nam. si. quippe. quia. quod.
alteri. ut. ut autem. nam. neque. Subiunctive ut quare. ut autem.
et multumque. Comites. cum relique penes omnes.

Conuectiones (cum una eademque vox diversas habeat signi-
ficationes) plerumque in adverbium transeunt. per aliquam

	presente.	Amo. as. ar. pl. am. atis. ant.
	perfect.	Amavi. am. ic.
I ndicativo.	presente.	Amas. amas. ou ai. ame. amisti. am.
	perfect.	Amavi. ic. pl. avi. iustis. ierunt.
	future.	Amabo. is. it. pl. abim. bunt. bunt.
I mpersonal.	presente.	Amatur. er. pl. ametur. ate. ent.
	future.	Amabitur. uel ille. pl. em. atote. atote. atote.
	perfect.	Amatus. est. ou amasse est.
	perfect.	Ultima. Amatus. fuisse. ou amatus. fuisse.
O ptativo.	future.	Amem. amem. ic.
		Amem. ic.
C onjunctivo.	Cum.	Amem. amem. ou amasse. ic.
		Amem. amem. amem. ic.
		Amem. fuisse. ou amatus. fuisse. ic.
		Amem. is. it. ic.
I nfinitivo.	Amare.	
	Amasse.	
	Amare. ut. atque. e. aliter. amem. ou a. amem. est. ite.	
G erundio.	Amant. clamor. ou desir. amem.	
	Amant. en. amant. ou est. amem.	
	Amant. a. amem. ou a. est. amem.	
S upina.	Amant. a. amem. ou a. est. amem.	
	Amant. clamor. ou desir. amem.	

Amor. az. rare. Atur. plr. am. am. amur.

Abat. ris. re. ar. pr. bam. bam. bantur.

Indicatio. Atus sui t. fui. es. t. fuisti. est. t. fuit. plr. an.

sum. uel fuim. estis. t. fuistis. sunt. fuerunt. t. re.

Deus. erit. t. fuerit. eras. t. fueras. erat. t. fuerat.

pt. am. eram. t. fueram. erant. t. fuerant.

Abor. eris. t. re. t. pr. m. m. m. m.

Impetitus. Are. erit. plr. em. am. m. m. m.

Aior. tu. uel ille. plr. em. am. m. m. m.

Aier. eris. t. ere. etur. plr. rem. ren. rentur.

Optatus. Atus esse. t. fuisse. ees. t. fuisset. eēt. t. fuisset. plr.

an. eēm. t. fuisset. eētis. t. fuissetis. eēt. t. fuisset.

er. eris. t. ere. etur. plr. em. em. entur.

Presens simile est futuro optatiui.

pt. m. p. simile est p. m. optatiui.

Conductio. Atus sim. uel fuerm. sis. t. fuisset. sit. t. fuisset. plr.

an. sim. t. fuisset. sitis. t. fuissetis. sint. t. fuisset.

pt. p. q. p. simile est p. p. q. p. optatiui.

Atus ero. uel fuero. eris. t. fueris. erit. t. fuerit. plr.

an. erim. t. fuerm. eritis. t. fueritis. erunt. t. fuerunt.

Amari.

Infinitiuo. Atū. ē. t. fuisse. auor. esse. ame.

Amatum. eri.

- Amatur om ame ou om est ame.
 Abat om amoit ou om estoit ame.
Indicatio^o Ati est ul' ati fuit om ama ou om a ame
 ou om fuit ou om a este ame.
 Ati erat l' ati fuerat om auoit ame ou om auoit este ame.
 Abitur om amera ou om sera ame.
Impatiuo^o Etur om ame ou om est ame.
 Ater ametom ou ame soit lom.
 Aret om ameroit ou om amast ou om seroit ou om fust ame.
Optatiuo^o Ati eet l' ati fuisset om eust ame ou om auoit ame
 ou om eust ou om auoit este ame.
 Etur om ame ou om soit ame.
 Etur sicut in futuro optatiui.
 Aret sicut in pnti optatiui.
Conclutio^o Ati sit ul' ati fuerit om ait ame ou om ait este ame.
 Ati eet l' ati fuisset sicut in pte pte et pl' q' pte optatiui.
 Ati erit l' ati fuerit om aura ame ou om aura este ame.
 Ari amer ou estre ame.
Infinitiuo^o Ati eet l' ati fuisse auoir ame ou auoir este ame.
 Atum tri aler amer ou estre ame.

Indicatio.

docet. es.	ic.	docet. et res l. cet. cet.	ic.
eb. am.	ic.	lebar.	ic.
docui.	ic.	docuit. sui uel sui.	ic.
fuera.	ic.	docuit. etiam uel fuerat.	ic.
lebo.	ic.	lebor.	ic.
docet. at. plur. ea.		lebor. at. plur. ceam.	

Impatiuo.

ceat. ant.		ceat. ceantur.	
leto. plur. ceam. tot.		letor. plur. ceam.	
cto l. cetore.		centior. centior.	

Optatiuo.

cerem.	ic.	cerer.	ic.
euifem.	ic.	docet. et l. fuisse.	ic.
ceam.	ic.	cear.	ic.
ceam.	ic.	cear.	ic.
cerem.	ic.	cerer.	ic.

Conuectiuo.

fuera.	ic.	docet. hinc l. fuerim.	ic.
euifem.	ic.	docet. etiam l. fuisse.	ic.
fuero.	ic.	docet. etiam l. fuero.	ic.

Infinitiuo.

cere.		ceri.	
euifse.		docet. hinc l. fuisse.	
docet. hinc l. et hinc l. ee.		docet. hinc l. ee.	

	Legor. is.	ic.	Legor.	ic.
	Gebam.	ic.	Gebat.	ic.
I ndicativus	legi.	ic.	lect ⁹ fui.	ic.
	Geram.	ic.	lect ⁹ erat.	ic.
	Gam.	ic.	legar. ger. get. plur. m.	ic.
	lege. gat. plur. gam.		legere. gat. plur. gam.	
	que. gant.		quoniam. gantur.	
I mpativus	Sito. plur. gam. q. utote.		Sitor. plur. gam.	
	guto ul. tote.		guntur. guntur.	
	Gerem.	ic.	Gerer.	ic.
O ptativus	Gissem.	ic.	lect ⁹ ees. l. fuisse.	ic.
	Gam.	ic.	Gat.	ic.
	Gam.	ic.	Gat.	ic.
	Gerem.	ic.	Gerer.	ic.
C onjunctivus	Gerem.	ic.	lect ⁹ sim. l. fuerm.	ic.
	Gissem.	ic.	lect ⁹ ees. l. fuisset.	ic.
	Gero.	ic.	lect ⁹ ero. l. fuero.	ic.
	Gere.		legi.	
I nfinitivus	Gisse.		lect ⁹ ee. l. ee. l. fuisse.	
	lect ⁹ ire. l. ee. l. ee.		lect ⁹ um. iri.	

	Audire. iē.	iē.	Auctor.	iē.
	Coam.	iē.	Coar.	iē.
I ndicativo.	dui.	iē.	dui. si. i. si.	iē.
	duerim.	iē.	du. i. i. i. fueri.	iē.
	diam.	iē.	duar. ez. i. i. et. p. i.	iē.
	Audi. ar. p. i. am.		Due. ar. p. i. am.	
	dut. ant.		am. antur.	
I mparativo.	Wito. p. i. am. d. i. i. t. e.		Wuor. p. i. am.	
	unto i. i. i. t. e.		dimmor. untor.	
	Oirem.	iē.	durer.	iē.
I optativo.	duissem.	iē.	du. i. i. i. fuisse.	iē.
	diam.	iē.	duar.	iē.
	duam.	iē.	duar.	iē.
	durim.	iē.	durer.	iē.
I oniativo.	duerim.	iē.	du. i. i. i. fuerim.	iē.
	duissem.	iē.	du. i. i. i. fuissem.	iē.
	duero.	iē.	du. i. i. i. fueri.	iē.
	Due.		du. i. i.	
I nfinitivo.	duisse.		du. i. i. i. fuisse.	

Hec sunt que in uniuersis de partibus
grammaticae basibus scribenda duxi. que uero
restant elegaspirare elegiacis. catalogo eodem.

Quoniam tardum amicus basibus grammaticae sunt.
et super eundem commentarii incipit.

Grammatice basim 12. **D**enus epistole tui esse
uale / sine deliberatione / processu denique in
causa et accidentale uero basim 12. **P**artes
epistole sunt. propositio siue summa cause 12.
grammatice basim 12. **R**atio ibi nam quid 12. **C**onfir
matio ibi. hac enim 12. **E**xornatio ibi. exornatio 12.
Completio per consequentiam ibi. reliquum est 12. **C**om
pletio per conclusionem ibi. si tibi ergo 12. **E**sset huius epi
stole. Bemuelencia captatur. A persona scribentis in
clausula illis. quid delectabilis utilius honestius
ue mea (si qua est) industria conferre potest. ohi ta
me quippiam iux surripiens. 12. tibi et rei publice
utilitati sim. A materia. cui dicitur. grammaticae basim
uirtute maximū munus. felici munere dono. **A**d ad
uersarius ibi. purgatis barbarorum uicis. **A**d audito
ribus. A primo. Ratione delicti corculi qz mei. talis
clausula predictis noie. A secundo. henricus seuerissi
mus pacis conseruator. et in tota illa clausula. de quo
uel hoc unū 12. et in illa. ualeat henricus 12. A tercio.
karolus uero 12. ualeat in longa tempora. **A**ttentio et
docilitas / a summa cause aperte et breuiter incipiendo.
et cui dicitur. rei publice gratia tuo noie condidi edidi
qz. qd breuissime. tibi et rei publice utilitati sim. **L**oci
eplē. A pria et urbe / cui dī. paruesi. A no^o p^o p^o ibi. karolo pri
sien. et karolo no^o chignā. pro secūdo. henricus castelleri
criminiū regis locutenens. pro tercio. karolus uero
12. et ibi. ualeat karolus. A comodis corporis uenusto
corpore (ut est) finxit. A imm ibi. uirtutibus te 12.
A delectabili utiqz honesto in tota epistola. A causa
inclinatio. A consecutione comodi et incomodi
uitatione in confirmatione. A contrariis in exornatio.
A facili. cui dicitur. facilem familiarēqz reddens. **C**o
lores. Repetio ibi. hac enim 12. et in completionē cui re
petitur. si. **C**ontentio in exornatione cui contrariis co
nat. **S**ententia simplex. beatus sane 12. et ibi. igno
rancia que mortis imago est. **M**embra ut et mei

me 2c. **Articulus. delectabilis. utilis. honestus.**
et in similibus. **Distinctio et dissolutio.** hac enim tur eu-
des 2c. **Transgressio** ibi et in similibus. hac sine omni
in tempore. **Translatio.** nimirum corpore et ibi finxit.
et ibi uirtutibus quibus exundat. **Diminutio mea**
(si qua est) **industria.** Exemplum in exornatione cui cer-
torum nimirum propositione. **Effectus** in illa clausula.
henricus natura paterno uoto facere uenusto corpo-
re. **Auxesis** passim in tota epistola. **Elegance.**
Amicentis. hoc est de amico siue pedio ciuitate in ual-
laui. **karolus.** q. per. k. a sequente scribatur nulla ra-
tio uidetur. modernus tamen sic scribit. **grammatica** ba-
sim. **elegans** clausula est que ab obliquo incipit. **tuo**
nomine. hoc est tuo respectu. **condere.** componere est.
edere uero publicare. **nimirum et maximus.** superla-
tius sibi respondent. **memori** semper **grato** uice
reddenda. multi enim memores. grati uero perq. patet
sunt. uel in. **subiue** tuus pro indicatio quid de-
lectabilis. neutri generis sermo suauitatem pleni-
oremq. eleganciam prestat. **ue.** in fine quorum me-
dium locum uel petit. **si qua.** una est dictio compo-
ta. **conferre.** tanq. plura et difficilia. **barbarorum.**
barbari pro nunc sunt qui plane latinum non sunt. **ui-**
cus. uicia sunt quibus sermo minus latinus est.
q. breuissime. q. pro ualde cum superlatiue. **redde-**
re. ueluti rem difficillima. **uir.** per anthonomasia.
euades. euadere est per difficultates ad arduum
peruenire. **ceteras.** ceteri ex eodem numero. reliqui ue-
ro ex alio. **peculiares.** hoc est proprio labore pro-
prias tibi et speciales. **efficies.** efficere est magno
conatu faciendo perficere. **florebis.** in futurum.
hacine. prepositio eleganter postponitur. **manet.**
hoc est debet. **marcus** uir. de finibus bonorum
et malorum libro tertio. qui manet fore putauerunt
sine aliqua accessione uirtutis. **elinguis.** locutione.
barbarus et locutione et scriptis. **turpidissime**

degas necesse est. elegans clauisula est. uulgus. ob
 contemptum dicitur. **liberos**. pluraliter pro uno ut
 nunc est sermo dicentes. **humillimis**. humile uocabu
 lum tale rano secus significat. **perinde acq.** sibi re
 spondente tantum sonancia quum sicut. n. gemmata
 non hi. n. em illi relative significat. hi uero in demo
 stratione. ut de presentibus seu quasi presentibus hi di
 camus. n. de absentibus remotisq. **prima**. hoc est p
 mo optanda ac per hoc optima. **mirantur**. ad hoc rei
 pondeat quod superius uulgus dicitur. ut. sentencie
 discretiva aduersariuaq. est. **pater**. oratore dicitur.
 poetice uero genitor. **regius**. est quod regis est. regale
 uero rege digni. **seuerissimus**. seuerus quasi sequens
 ueritatem. **uenusto**. a uenere pulchritudinis dea que
 in membrorum et colorum decore proportionis con
 sistit. quod uenustas multebis sit dignitas uirilis. **ut**
 est. parenthesis si comode interseratur uenustam red
 dit orationem. sibi simillimum. et per geminam. ut domi
 ni similis es. **finis**. ac si pro uoto. uel copulatiue pro
 etiam in hunc modum eleganter ponitur. **compluri
 bus** conpositiue uicela tantum sonat quum quod pro ual
 de cum superlatiue. **ad summi**. pro summam. ad su
 mi aliquid est. **dixero**. sicut uelim. **instar**. sine prepo
 sitione. cum prepositione uero barbare. **non modo non**
 eleganter sic copulantur. **abrogare** est prorsus tol
 lere. **clerogare** in parte. **educto**. educere et educum
 magnitudinis et superioris. **finis**. **ad hoc tempus**. usque
 eleganter ut in presentiarum subintelligitur. **beatus**
sane. sane pro ualde eleganter cum adiectiue. **Rano**
lus illustrissimus. quia princeps. **clarissimus**. prop
 ter humanitatis artes quibus claret. **exunclat**. ex
 in compositione perfectionem sonat. **donauit**. tanquam
 princeps. et remunerationis loco. **perpulchram**. per
 pro ualde aduerbialiter cum positiue. **indoles**. est nunc
 in puero futurus uirtutis significatio. **marcescens**. me
 taphorice. ad hoc respondeat quod dictum est hac flore.

bris. imbricatis. imbuere nunc proprie inchoare inictare
uel inducere est. cicero in hortensio. litteris et doctri-
nis animos ad sapientiam concipiendam imbuere et pre-
parari decet. quia et laetus et elegans. et hunc in
modum eleganter ponitur. oen quippiam substanti-
uum in genitivo. adiectivum in nominativo in neutro
genere substantivum elegantissime. quippiam. p. ge-
minata scribi debet. editione. sine. c. ab edo. is. ab
extra et do. periphrasibus. per et quod. quod alterum
positum sit. alterum superlativum. tamen simul iuncta
positiva iungi debent. frui. quia donum divinum. vivere
per scientiam. ad hoc respondet quod dictum est
ignorancia que mortis imago est. clare. in futuro.
si opto. si dono. si casualis presenti indicativum iuncta
approbativa confirmativaque est. suscipies. auxi-
sis est ad hoc quod dictum est accipias velim. non so-
lum uerum etiam. sibi elegantissime respondent. in
ea. circa eam. dies noctesque. sic in temporalibus per
accusativum uetuste. nonnumquam moderniori usu per ab-
lativum. inculabis. proprie dicitur. ut et. dictum
est superius. tibi et rei publice utilitati sum. affec-
tionis elegancia est. in longa tempora dictum est.
secundi. hoc est optimi et prosperi. omen. uotum me-
tis est. unde septuagesimum. composita dictio est. qua
si uno de septuaginta dempto. quod est novum et san-
ctum. primo die. non prima quia certus dies est.

Cullerum tarchum amecensis uasis gram-
matice incipit. Basis. hoc est fundame-
ntum grammaticae ceterarumque scientiarum
consequenter opus hoc iure ac merito nuncupatur.
aut enim quintilianus de oratoria institutio libro primo.
grammatica nisi fundamenta fideliter legerit. quid
quid superstruxeris corruet. necessaria pueris. to-
tius sembris. dulcis secretorum comes. et que uel so-
la omnium studiorum plus habet operis quam ostentationis.
Labeo institutus ut ait gelius nocturni acie carum

duodecimo testis est) qui latinam uocem origines rationesque percantuerat: ea perpetue scientia (consulentibus de iure publice responsitans) ad enodandos uirtutis quos utebatur. Nec fuit ferendi qui hanc artem ut tenuem atque tenuam cautulamur: parum quidclam et impeditum manu atque agendi putantes. An ideo minor est marci tullii orator et idem uel consultus: quod idem artis tui diligentissimus fuit: et in fultis (ut in eplis apparet) recte loquendi asper quoque exactior: aut uim cesaris ficerint edicti de analogia libri. Non igitur tanquam parua quis fastidiat grammaticae elementa: sed hanc ueluti ceterarum nutricem/interpretem/maestra/prosequatur. adla-
met archaice.

Grammaticae basis partes sunt octo. que et apte bases ad basim sunt. Octo. a nutra. ut dicitur hene sunt clausula ut nunc et sepe in ferius. et incipit ut ubi. quique nomi accidunt. et sepe in ferius/oratorie auditores attentos beniuolosque faciens. cum naturalis dictio memoria ualde uiuet. **Nomen** 12. Declinis causa hec est. **nomen** precedit ob perfectiorem et dignitatem tum quia substantiam significat. uerbum autem a substantia egredientem. substantia autem precedit accidens. tum quia nomen et uerbum perfectam constituunt orationem. **Consecuntur**. **pronomen** quia pro nomine ponitur. et uigetur cum prima et secunda uerbi persona qua cum nomen (cum tertia sit solum persone) uigere minime poterat. cum igitur pronomen ob nois defectum sit. presupponit nomen cuius gratia est. **de uerbo** dictum est. **participium**. tum quia ab utroque partem capit. tum quia pro uerbo ponitur. **aduerbum**. nam sicut adiectiuum ad substantiuum dicitur: ita aduerbum ad uerbum. **interiectio**. quia (prisciano in decimo quinto dicente) post uerbum et aduerbum greci et latini bene ponunt. quia uidetur habere affectum in

se uerbo et plena motus animi significatione. prepositio
quod ex nomine ceteris preponi debeat. tamen ob eius
imperfectiorem quia ad casum uel in compositione semper
est. postponitur. *conuictio*. ex sua distinctioe ultima
optime ponitur. tanquam ceteras ordinans coniungensque.

Nomen est pars orationis. hoc pro genere po-
nitur in quo omnes partes conueniunt. substantia
etiam et qualitate. p. e. u. s. hec pro differen-
tia essentiali ponitur. substantia et qualitate.
hoc est substantia qualitate informata. propria co-
mune uel. ut in nomine proprium et commune diuidit.
siue proprie coiter uel. hoc est large substantia et
qualitatis uocabulis extensis. nam substantia hic
capitur generaliter pro eo cui nomen imponitur. non
pro ut distinguitur contra accidens. et qualitas
pro eo a quo nomen imponitur. per quam una nomen
ab alio distinguitur. ut est in homine humanitas.
qualitas autem est accidens in nomine suam rem mul-
tiplicabilem uel non multiplicabile significans.
communis. quod uocabulum magis tritu appellatiue
est. una eademque uoce ad diuina smonim. pri-
mo et principaliter. ad differentiam omomim. cer-
tam rem. hoc est indiuidua. Quod si multi eodem pro-
prio nomine nuncupentur hoc est non ob certam
rem primo et principaliter. sed fortuito sola uo-
ce. *commune quidem species principales habet*.
multe enim sunt nomen principales. que aut ex toto
processu elici possunt. aut non sunt nunc scitu necessa-
rie. *denominatiui exempli non ponitur*. cui ce-
tere species quibus tanquam genus generalissimum
preponitur. pro exemplo sibi sunt. *patronomicum*
in as in is in ne. quod est uocabuli ordine. i. precedat.
tamen ob processu maiorem in e. terminatorum postpo-
nitur. *popellus*. a populus. *codiculus*. a codex.
paxillus. a palus. *culiculus*. i. gemina a tulle.
fraterculus. a frater. *ueterulus*. a uetus. *homulus*.

et hominico. ab homo. aculeus. ab acus. **Surdaster** re-
caluaster. que sequitur ingente libra dicta sit. **surdast**.
 non plane surdus est. sed (ut sic dica) **surdastus**. **recalua-**
ster. qui fronte calet est. non toto capite. quasi recalua-
 tus. quod diminutivum est. **huc dicitur**. que sit **surdaster**
recaluaaster. nam **reliqua** in aster terminata. imitatorie
 sicuti docetissim in lingua latina sentit. **potiusq** **dimi-**
nutionem significans. ut **priscianus** in tercio de dimi-
 nutivis uult. **quare denotata in s. d.** una per parenthe-
 sim interseruntur. ut **parasitaster**. quod non parvus pa-
 rasitus est. aliter a coico non diceretur. **parasitaster** par-
 uulus) sed parasitoz imitator. ut **apud tullium** pro ciare
 no. **erectus hic noster ant. omaster** est. et ad **achicam**
 libro duodecimo. oino solet esse **futuaster**. id est anto-
 ni **futuq** imitator. et **hic augustinus philosopha-**
stium appellat. non ut **priscianus** **partitum** philosophum sed
 philosophorum imitorem. **fabella**. a fabula. maxilla.
 a mala. **unciola**. ab uncia. **amecula**. ab annis. **luculli**.
 a lucus. **sigilli**. a signi. **uexillum**. a uelum. **culum**.
 a uini. **laureolum**. a laurea. **coreculi**. a cor. **capituli**.
 a caput. **ameculus**. non est ab annis diminutivum. ut
anulus. sed res um. **am. ex octi duodecimo**. erit agnus
 sine macula masculus **ameculus**. **mentula**. etiam non
 parvam mentem sed uirilia significat. **Comparativum**.
Comparatio (teste **prisciano** in suo opusculo super clau-
 decim **enclitis** in **primo** uersibus) **partis cuius-**
piam accedens. cum non sit omnib. speciebus generale
 pon non potest. ni **nomine** enim in **solis adiectiuis**. in
 aduerbis uero paucis. in ceteris autem partibus nul-
 lomo do reperitur. **superlativum** uero maxime. seu
 ma est. sic **superlativum** est quod est p. a. maxime. s.
 Sicut **comparativum** per **comparativum** et **positivum** resol-
 uendi exponendi est. ut **fortior** magis **fortis**. **plius**.
 ualidi. **uehementius** **fortis**. ita et **superlativum** non
 per **positivum** ualde sic **super** (ut **priscianus** in tercio
 uult) sed per **superlativum**. ut **fortissimus** maxime.

ualidissime fortis. comparatiuus est mit. duo. quan-
titanus in geminis languentibus. dñ prohibeant ut
ex duobus unus uultus incipiat esse periturus. super
latum inter plura. cesar belli gallici comentariis
libro sexto. ut quisq. copus est amplissimas. ita plu-
rimes clientes habet. utrius potius ac uerba sunt cice-
romis quarto ad neronem. figure sunt due. neq. addi
nomi. sicut superius de specie. cui non solum nomini
proprie et principaliter accedat. sed etia ceteris par-
tibus interfectione clempta. due. non tres. ut alii qui
greges secuti decompositam addunt. que quidem
sub composita comprehenditur. pro ut simplex et
composita figura generaliter ducitur. decomposita
enim magis determinata species dicitur. ut a magnis
et amnis magnanim. magnanimitas inde omnibus
partibus. nominis exemplum est. respublica. pronoms
et cōiunctio. nomis simul. eiusq. modi. uerbi. paritida.
quod est prescriptum in quinto dicente ex corruptis compo-
siti. e. r. geminata scribendi eodem in primo teste.
nam si a pari et celo dicitur. r. eufonie causa addit.
si a patre. r. m. r. cōuertitur. si a parente. pro parenti-
cida. sincopatur. n. et. r. m. r. cōuertitur. participi.
locutenens. aduerbi. beneficus. prepositoms. mex-
pugnabilis. nueris. ut triuue. et triuunatus. de
quibus sepe apud ualerium maxium. capitulis prece-
dentibus. ut locutenens. sacrosanctus. uel sequen-
tibus. ut tribuitur. compleribus. non quod plu-
ribus. ut super epistol. notatum. dicendi est. alter-
uter. non additur. leopardus. sicut in prescriptis.
in quinto additur. quod tamen alexander pace sua
strenuus. dictum sit. sicut fretus opihene. ut etiam
in multis alijs fecit. obliquus uero mine. ut eufor-
modi. pro eufimodi. Genera. Ordinis causa hec est.
cui enim genera a generando dicantur. natura masculi-
mini. quod ob perfectionem. quia agens precedit. et
femina solum nouit. epychena consequitur. quia ue-

re exultis est. uocet concinno. articulo. sine adiectiuo. con-
cinere festo pompeio dicente. conuenire seu concordare
est. inde concin. a ti. congruit enim articulum sine ad-
iectiuo uocet. non autem educto concordare. male
nact. dicitur. hec lepus mora. hec aquila croceus. &
si qu. m. a. ierminata secundum genus masculini prola-
ta mutentur. ut apud iurgulii deplioz. cum cano-
nim di uenit ad pocula dame. et in primo georgioz.
aut oculos capti fodere cubila talpe. & ceteri. aut
territate periphrasi dubio genere defenditur. **Polatium**
et antecedens in duobus genere et numero conueni-
bent. Non est presentis operis quando uenit reu-
tuit et antecedens in genere disconuenit. ut plinius.
in cortu lurne. quod inter lurni appellant. et in numero.
ut iuris lurni. auxilium fuit. que nunc terracine sunt urbes
prena in palatium. uocatiuus absolute ponitur. hec est
comitatus opimo. alii dicunt. ab impatiuo. alii ab adiecti-
uo uocati. o. regi. sed hec modici sunt momenti.

Nomen id. que personas cui recipiat. pro n. p.
hec pro differentia essentiali ponitur. non autem
dicitur personam interdum recipit. cui omnes
res recipiat. **ser. pronominum accedit.** qualitas non ad-
ditur cui propter quos ponatur. quod nomen esse pris-
cinius in tredecimo optimie probat. eaq. causa relati-
ui et antecedentes conuenientia non in capitulo pronois
sed nois ponitur. **persone.** priscianus in duodecimo a
lias personis dicitur. priscianus in duodecimo a
re sine intelligibiles sunt. hinc open. omnes conuenite
uidentur. omni. alia pronoina generalitas regule spe-
cialitatem. ob speculatiu. scilicet sermonem orationisq. cur-
sum prececlit. componitur. gerantur per syllabica ad-
iectione proferuntur. ita ubi uerba ponitur. sed ulti-
due primi tanq. genus includit. **iste ille iste**
ille. therencius in melia. **iste est.** **iste** rei caput.
idem in eadem. uos iste mure auferte. **iste et ille** ad-
uerbia pro quibus etiam **istinc illinc** dicimus. inde

nascuntur. sed non sunt nunc ad propositum. tria ob affectum
nam. tria prima figurata sunt. quartum uero quod est se
se non figuratum. sed geminatum est. uirgili in nono. qui
fugit in me. conuertitur in riu. quidam in ceco in lumine.
item hoc loco mulier in terrore. cicero in ant. omni. tutu
factis illas incendisti. idem quarto ad herentium. hic tu
et fortissimum sanguinem aspersus. s. g. m. p. m. templum
louis contulit. sic hoc est se. tute. cicero pro mutina.
quasi tute non es. ita salutas. meare. et similia absque p.
scribenda uidentur. ex seruo super donato dicente.
matrim. sine p. scribendum. tuatim. suatim. nostratim.
uestitum. et ita de alijs. adiectio hec que est ce. ulic.
cme. ex ule et hic. interrogatiue. sere nunc sine interro
gatione. prima geminatum in r. mutur. nec additur uel
m. is. nam. is autem terminatio. clausula hec notanda
est. notatus hic. putat. hi he. clausula et ablatio his.
hec simpliciter. et e. scribenda sunt. sed m. is. ea. id. dupli
ci. ut n. uel ei. ee. is. uel eis.

Uerbum igitur cum modo et tempore agendi uel patien
di significatiua. hec pro differentia essentiali
ponitur. cum modo et tempore. potest. cum
modis et temporibus. nam omne uerbi modi et temp.
non autem modos et tempora habet. agendi uel patien
di. nec additur uel neutri. cum omne uerbum in actio
uel passione sit. ut etiam in uerborum neutri cois. et de
ponentis diffinitio. pater. significatiua. non signi
ficatiua. nam que actum uel passionem significat. pater
elici potest. ut innotat respondendum est. itaque de mpra.
litterarum nomina que priscimus in primo neutri gene
ris et indeclinabilia dicit. idem ceterique litterarum
auctores sepius in primo genere quam in neutro proferunt.
actusatiui post se paritur. proprie dicitur. quia non
ita naturaliter sicut ac huius. pameleo piscem. iuuenal
is in tercio. cenet licet ostrea centum. ceno ouem. idem
in primo. qui fercula septem cenauit nulla accomita
bebatur fidelibus. uerba sunt eiusdem in quarto. non

eget. proprie dicitur. sicut superius post se patitur.
 pergo ad ecclesiam. percurro fori. prepositio que separa-
 ra casibus deseruit. nonnisi eleganti uerbis quibus-
 dam copulatur. ut percurro fori. cui curro per fori. di-
 ci possit. adeo te sepe apud therencium. pro eo ad te. dolo
 uentrem. smeclocho est. apud poetas et hystoricos fre-
 quens. apud oratores rara. obit morte. pleonasmos a-
 pud therencium. ardet alexim. hoc est cupit. apud tur-
 gillium. Neutropassiva ideo dicunt. quia uoce neutroz.
 passiuoz preteriti habent. neutra uero passiva quia
 uoce neutroz. non passiuoz preteriti. sed quod maius
 est) significatoem passiva habent. sic autem cum hec
 omnia habeat. et inter neutropassiva et inter neutra pas-
 siva ponitur. Spes uerboz perfecta est. Ordinis causa
 hec est. prius enim perfectum est quam diminutiu. ex perfecto
 meditatio. ex qua imitatio. ex qua frequentatio. ex qua
 desiderium. ex quo imitatio. persone in uerbo res intelligen-
 tur. intelliguntur proprie. quoniam pronomen sunt in uerbo tur-
 tualiter subintellecti. Coniugationes quatuor. ergo clare
 sic dunt. quia prima m. a. secunda m. e. tertia a quarta.
 quia tertia. i. m. e. (quod non quarta) mutat.

Participium igitur a uerbo derivata. hec est eius es-
 sentialis differentia. proque eo posita. sicut pro
 nomen pro nomine. ut legens discio. quod est et le-
 go et discio. sic in obliquis. therencium in eunicho. conue-
 niunt in hoc die adueniens quendam. *significationes et ipsa
 casus et genera.* proutaliter. non significationem. tempus
 casum genus. singulr. ne solam significationem. solui tempus
 solum casum. solum genus capere uideatur. et nonnul-
 la. quoniam pauca sunt quibus grauissimos auctores imita-
 ri debemus. more uetustissimorum. et non solum secun-
 di uetustissimos. sed etiam iuniorum usu. et modernorum
 grauissimorum quidem. iuniorum. cicero malo ei iurato
 suas quam iurato aliorum tabellas committere. passus. non
 a patior. sed a pateo sive pando. uirgilius secundo eneidos.
 passis princeps uirgo erimtus. quod triu genera com-

inune dicitur. que quidem tria genera accusatio disc
in debent.

Adverbiū 2c. cuius significatio 2c. nec pro
differentia essentiae ponitur. cuius significa
tio. u. a. metusq. que adiecta uerbo. qm non
secundū uocalitate additur ut adiectiua que substan
tiarū et genus et casum et numeri sequit. aduerbiū
autē nec uerbi personam. nec principii casu sequit.
intransitiue. quia aduerbiū uerbo intransitiue 2c. et p
positio cum sine casu 2c. duo aduerbio accidit. non tria
eadem causa qua superius de comparatione in nomine.
Qualitatis. Ordo in quatuor partibus indeclinabilib.
ralis (quārum fieri potest) seruatur. tum in cōtexu intel
ligencie significatio. siqua dici possit. ut qualitas tamq.
generalissimū primū sit. post quantitas. ex his locis. ex
quo tempus. ex quo ordo. ex quo numerus. sic consequēter.
parū etiā prius est qm multū. et multū qm minus siue in
mū. sic consequēter. tum que mōz. siue litterarū siue
sp̄barū. ad annexim tendendo precedant ut docte diu
it̄barū. sapienter quaternarū. o. hem. prob. tum. sylbe.
pape diu. o. am. lre. hem. trū. ad. ob. diu. per. m.
ā. trans. tum. sylbe. cura diu. et diu. uiter. trū. que
trū. quod siue nomē siue cōuētiō sit. ut sic scribat.
ars exigit. uisus uero pro cōuētiōne sic q. et tum. sylbe.
atq. diu. in alijs comodo. subtilis. paret quo modo.
a subter differat. cum. siue aduerbiū siue prepositio.
siue cōuētiō sit. per. e. non per. q. scribi debere paret.
per priscianū in decimo quarto dicentē. cum et aduer
biū potest esse et prepositio. pro qua con. que nunc.
prepositio inseparabilis est) scribebāt. idem in pmo
apud antiquissimos frequēter loco. cu. sylbe. qui pone
bant. ut quum pro cum. quintilianus pmo de oratori
institutiōe. illa a multis obseruata differēcia est. ut cū
si tempus significaret. per. quum. si comitem. per. e. ac
duas ei sequentes scriberetur. uerum hec tam in scrip
tis ineptias euenerit. cōuētiō causalis est. ut apud

curvatu in briculis. cum faciam uitalia. pro frugibus
 ipse uenio. **dum**. etiam casualis est. idem pmo ene.
 multa quoque passis dum conderet urbem. **ut**. tempo
 ris est. ut uenisti. dixi. similitudinis. ut curris
 ut lepus. oprandi. oratus secundo sermoni. ut pereat
 rubigine ferrum. et causalis coniectio. therencius in
 phormione. si est patrie culpam ut antipho in se admo
 ferit. non casum dico. **quando**. est etiam coniectio.
 quintilianus in duodecimo. quando igitur orator est
 ut bonus. is extra uirtute intelligi non potest. tam
 dem. temporis est. ut apud uirgiliu. iam tandem
 italce fugientis prendim' oras. et coniectio expletiua
 fere semper cum interrogantione posita. ut apud the
 renciu in phormione. ita ne tandem uxorem daret
 antipho iussu meo. **alias**. et temporis et separandi
 est. unde donatus super ecbira. alias alio tempore
 alias aliter. hactenus. inquit serui' super quito ene.
 quanti ad artem spectat duas oratois partes continer.
 sed ita usus obtinuit ut pro una parte accipiatur. et
 pro temporis aduerbio. nam huc usque significat. hoc
 est. hic sit finis. miteret. quam donatus coniectiorem
 posuit. prisciano in decimo quarto dicente (quia nunc
 casuali preponitur. sed uerbo semper adheret) sine
 dubio aduerbii accipitur. porro. est ordinis. ut
 apud quintilianu in septimo. diximus rhetoricen be
 nedicendi sciencia. porro omnes inficiationes duplici re
 sultare. priore uel iactatione consistere. et coniectio exple
 tiua donato super uo andree dicente. adeo porro in
 grati. ceterum. est etiam coniectio aduersatiua. the
 rencianus phedria thapdi dicenti. quid hic stabas.
 cur non recta introbas. respondit. ceteri de exclu
 sione uerbum nullum. **et**. aduerbii per e. seu
 coniectio per s. scribendi est. ita. affirmandi etiam est.
 symo apud therenciu clauo dicenti. michi ne. res
 pondit. ita. item uenit. sunt similitudinis priscia
 no in decimo quinto dicente. therencius in andrea. ite

alio die querebam. hoc est similiter donato exponere.
cicero ad herennium quarto. at exempla quoniam testimo-
merii similia sunt. item conueniet ut testimonium ab oib'
probatissimum sum. Al. agos. aduerbiū comparatiuū
(quod omnia comparatiua neutro generi sunt aduerbia
mittant) non in us. sed in is. exit comparatiuū autē
a magni posituū. non posituū esse. tum in ipsa co-
cis indicat. tum quia a mai' nullū aduerbiū est. et
aliquod esse debet. et maxime superlatiuū. ut in o-
mutata. et. i. anteposita. secus donatus accusatiui pre-
positionē. et secus uos exemplificans. at non probans qui-
dem posuit. sed priscianus in decimoquinto ait. aduer-
bia in us terminata sunt. ut secus. quod etiam pro ali-
ter festus exponit. sicq; passim repperitur. o. est etiā
optandi. uirgilius in octauo. ad sis o et propius tua
numma firmes. et interiectio. uenialis in tercio. o
qualis factes. heu. est etiam doloris interiectio. nec
orthographia differit (quia semper aspirari debent)
sed significatione. quidā. due partes pro una. ut e-
tiam quidā. in inu. haud. cum aspirare in principio.
et cum. d. in fine. aut uero coniectio est. minime. quod
donatus et priscianus in decimoquarto superlatiuū ad-
uerbiū posuerūt. procul dubio semper negandi est. eo-
dem etiā prisciano in decimoquinto teste. scilicet et in
delicet. aduerbia sunt. et significare uidentur quod cer-
te. duobus modis. uno precipue per amaritudinē quā-
dam cum cleru peroniam in amara. et
populus curat scilicet. altero sine amaritudinē. ut apud
quintilianū libro cāz. sed est in delictis. et in
calamitatum rabies. sunt etiam coniectiones expletivae.
que ponuntur uel ante uel post relatiuū. uel sine relatio.
ut quidem nōnūq; solet. et plautus in menecmo. ut
est pēniculus scilicet. qui ducti xē. salustius in iugur-
tino. maurus anno uari' dicitur multa secum apēta
uisse. que scilicet tacite ipso occultasset. cicero pmo
in uenionū arcu rhetoricoz. scripto uidelicet legis

omisso *re*. apud doctissimos his diebus rarissime
 repperias illum uulgo utendi modum quale est. gram-
 maticae basiles partes sunt octo. scilicet uidelicet *re*. hic
 et in multis alijs locis plura (sed operi huic nime con-
 grua) notanda uidentur. *hem*. ecce demonstratio
 est facti. *therencius* in *andria*. *hem* libere. uerba sunt
donati super illo passu. est etiam interiectio nouas res
 et optimas audientis. *therenci* in *adelpis*. *hem* quid
 istuc obsecro est. *donatus* super illo passu. *ec*. pro
 ecce *sinoparii*. uel. *n*. *m*. *e*. mutata. *imo*. *moderne* *sim-
 plici*. *m*. *antique* uero duplici scribitur. *uuenalis* in
 quarto. sed casto quid forma nocet. quid profuit
rimmo. *age* *agedi* *agite*. dum syllabica adiectio est.
age *sinuatarem* *nuerum* desiderat. *uergili* in quarto *ene*.
epa *age* *rumpere* *moras*. *agite* *pluralem*. *plautus*. *hoc*
agite si uultis *spectatores*. *agedi* *singulari* et *plura-*
lem. *propertius*. *uos* *agedum*. *ne*. *conuictio* etiam *can-*
salis est. *uerge* *secundo* *ene*. *ne* *recipi* *portis*. *a*. *r*. *i*. *m*.
 possint. *prorsus* *prorsu*. quia utriusque dicitur *do-*
nato super *cumulo* teste. utriusque ponitur sicut etiam
uersus *uersum*. *deriuatua*. meliusque *denoiatua* ut
 in quarto *priscianus* uult. cum ait *denoiatiui* appel-
 latur a uoce *primitiu* *noiatum*. id est a nomine *deriua-*
tum. preter *uerbata* et *aduerbata* et que ex *preposi-*
tiombus sunt ex maxima parte *denoiatua* sunt. *de*
ruis. a *de* *tero*. *sat*. a *sat* *aduerbio* *prisciano* in *de-*
clino quarto teste. *clanculi*. a *clam*. sed *m*. *m*. *n*. ob
 compositione mutata. *aliquando*. a *quando*. *Inter-*
rogatiua *locatiua* *aduerbia*. ut uult *donatus*. cum
 in sua de partibus orationis editione dicit. sunt *ad-*
uerbia loci que imprudenter nomina putant esse.
 siue nomina *aduerbialscentia*. ut *priscianus* in *de-*
cimo quinto uult. cum ait. *aduerbiorum* loco accipit
 nomina uel pronomen *diuersorum* casuum terminatio
aduerbiam *constructio* *suscipiens*. neque tamen
 ea *aduerbia* esse dicimus. sed nomina uel pronomen

meleclimabita aduerbioz loco posita. aduerbia siue
noia aduerbia scencia. quia tibi et unde aduerbia
sunt. quo et qua nomina. ciuitatu nomina. siue simp
cia siue composita. cu prepositoe nomi q. proferantur.
Simplicia apud poetas et hystorographos scilicet plau
tus in mercatore. nauis ex rhodo. salustius in iugur
tino. ad curtam oppida iter constituit. ex rhodo. exem
plum est de unde. peruenetia. de qua. uenetia non ue
netie az. ut alii uolunt. unde ferui super primo ene.
uenetiam prius benetiam ab benetio regis qui eam te
nuit appellatam posteri noiarit. ad curtam iter constituit.
de quo. tandem apud prenesti locatus. de uir. Com
posita apud omnes. ut de sane to portamo. perclarum
montem. ad sane hum florum tendens. in monte pestu
lano quicuit. aduerbiu uerbo ic. he breuissime quatu
or sentencie in fine quatuor parui meleclimabiti in

Libris descripte. memorie magnopere sunt michi de
interiectio ic. animi affectu. u. r. f. hoc pro clia
essentia ponitur. animi. melius secundum
priscianu q. mentis secundum donatu. nam ai
hic pro uoluntate siue affectu ponitur. unde animo
sos necamus. ut apud therenciu de clauo. mala mie
malus animi. mens uero est que meminit. interiec
tio autem in animi affectum significat. mocondita. hoc
est mi. condita. non plane expressa. prob. interiec
tio ad cluam pro prepositionis omniu doctissimoz
usu in fine aspiratur. nec est contra preteritum iuc
si quis eius primi secundum decimum quartu. et de
cimu quintu libros conspiceret. ac etiam alii que ibi
dicuntur conferat. phi. aspiratum pro rasis mone
tione priscianus in decimo quinto ponit. hoc. aspira
tum uenialis in tercio. satur est et dicitur. etiam ho
au. therenci in eunuchis. au. obsecro. interiectio est
conturbati. donatus super uo passu. ab. et uah.
interiectiones eo post uocalem in fine aspiratione
habent. op. aba. uaha perfecta sunt. apocopa. et f. et a

est extreme vocalis cui aspiratio preponatur. uer-
ba sunt priscianus in primo. ab etia ad dnam lre et
prepositionis aspiratur. utroq. buce. ab scilicet in nu-
da cum re reliquit. hei. interiectio in principio aspi-
rati. et in fine per i lamma ad dnam ei pronomis. utroq.
secundo ene. hei michi. qualis enar quatum mirat.
ab illa heclore. heheu. utroq. aspiratur. boetius p-
mo de consolatione. heheu q. fuda miseros mors a-
uertitur aut. ue. donato super andria dicere interiec-
tio est in his rebus quas exoramus martialis. car-
pere causidice fertur mea caria. quis sit nescio si fere-
ro. ue tibi causidice. singule. priscianus in decimo.
quite siue plures. nunc probans addidit. infandum
apud uirgilii. primo ene. nauibus infandis. am-
is um. lo. tram proclmum. et amabo apud theren-
cui et quidam passim.

Deposito re. que uel separata. e. d. uel. e. c. f.
re. hec pro differencia essentiali ponitur. sepa-
rata casibus deseruit. primo et principa-
liter. uel conuicta ceteraz. significatione. consequen-
ter et minus principaliter. separata. meliusq. prepo-
sita ob ordinem eius accidens. conuicta ceteraz. si ce-
teraz. intellige quibus cum uigi potest. nam cum
pronere. interiectione. prepositione. et conuictione no-
uigitur. peroro. per inquit priscianus in decimo q.
to in compositis pleriq. pfectum est. ut peroro. sub-
mises. sunt in compositis. donato super andria dicere
temperamen est plane pronociationis et diminute
significat. therenus in andria. subtristis iratus est
michi aliquantuli. desuuo. quod contrarium est
a struo. duo prepositi accidunt. alii unum solum
accidere dicunt. casus tres. alii plures solos ponunt.
accusatiui prepositi. et ablatiui gemini pposi-
tiones precedunt. quia que gemini sunt sunt etiam
accusatiui uel ablatiui. non autem accusatio. uer-
sus. nemo grammaticorum grammatica solam scribentium

inter prepositiones ad huc diem posuit. atque nescio
an quia nunc preponit. quod non procedit. tum quia
in prepositis distimulē dicitur separata non autem
preposita. tum quia hoc idem de tenuis elici posset.
gemitui et accusatui siue. et gemitui subaudi. et
ablatui. circiter accusatui. et gemitui subaudi. et
tenuis ablatui. et gemitui subaudi. circiter inquit
priscianus in decimo quarto ad tempus solum per-
tinet. ut circiter kalendas. in me. et quidem frequenter
ad numerum. ut circiter diu. multi. multi. circiter tri-
um militum. quorum exemplorum pleni sunt grammaticorum
auctorum libri. atque etiam ad locum. ut cassius. cir-
citer in medio. tenuis. ponitur et cum gemitivo. sed
plurali quidem. quia uenustus siue necessarius. et au-
rerum. genit. ut autem tenuis. qui titulus est oratorum
multitudine libro decimo. ule tur bonus non uocibus
tantum nota autem tenuis preceptum. sed quia. **plur** nunc
no singulari carendum. ut cumque. tenuis. cumque. ut
rumores de comens cumque. tenuis coluerunt. ideoque
plurali dicitur. et cum ablatio sed singulari quidem.
ideoque. **single** dicitur. ualere. maximo libro nono. mag-
nus honos puragore fuit. sed schola tenuis. schola
cum aspiratione miter. e. et o. scribendum est. unde festus
pompeii. schola dicitur sita a greco. a uacatione. quia ceteris
rebus omnis uacare liberalibus studiis praeferri
debent. accusatui **gr** ablatui siue quique. alii non
ponit nisi quatuor. in dies. exempli est. qui in tempore
exprimi significat. titulus. crescente in dies. **multi**
tudine. **suba**. **sc**. **te**. **si**. et tunc subaudi. ante uel per
significat. et non quando ad locum. ueluti exempla
manifestant. **super**. **a**. **sc**. **a**. **l**. **i**. de quo nec donatus ne
priscianus exemplum ponit. **subter**. de subter quoniam ad lo-
cum significat nec donatus nec priscianus exemplum ponit.
clam. utriusque castes esse et donatus et priscianus ex-
emplum nunc ad ducetes dicitur. **clam** patrem atque omnes.
uerba sunt theonem in echira. **clam** te. eiusdem in an.

inseparabiles a dictombus. que quous per se sepa-
 rate poni non possunt (ideoque uera ratione partes ora-
 tionis dici non possunt) tamen quia uim et significatio-
 nem prepositionum habent. et in compositione semper pre-
 positue sunt. ideo prepositionum connumerantur. uer-
 ba sunt prisciani in decimo quarto. sunt sex. sex melius
 secundum priscianum. quod septem secundum donatum. qui
 o. propter omitto addidit. quod non procedit. quia est
 ob. sed. b. m. m. mutatur. quod quidem subtrahitur et
 omitto dicitur. oratius secundo sermonum. aut spem de
 ponas. aut arte uisus omittas. congregator coherceo.
 coherceo addit. nam prisciano in decimo quarto dicitur
 quotiens con componitur cum dictio a uocali uel aspi-
 ratione incipiente. n. abneui. quotiens uero ab l. r. m.
 in easdem sequentes mutatur. ut collega. corrodit. come-
 datos. postpositue poetice. uirgilius in duodecimo.
 haud quidquid michi dulcet meorum te sine frater erit.
 raro oratore. ut superius in epistola hac sine. cum.
 prisciano in decimo quarto dicitur semper postponitur.
 quando istis sequentibus applicatur. alias preponi-
 tur. usque. suetomus in uita tiberii. roma usque peruenit.
 quintilianus in nono. ad positioem usque recurrit. idem sue-
 tomus in uita iulii. a sarrhina usque commiscuit. uersus.
 titulum. tria albana roma uersus. salustius in canli-
 nario. in galliam uersus. duabus his. quod sunt usque uersus.

Conuectio est. ceterum parum. e. l. o. c. nec pro dis-
 tinctione essentiali ponitur. ceterum parum.
 non solum. sed et finem. or. con. est. ordinari-
 ur prius. conuectio consequenter. Spem ordinis cau-
 sa hec est. copulatio ex partis distinctione disuic-
 tius precedit. nam copulare prius distinguere est. disuic-
 tiue conuectiones ideo dicuntur. quod prius sensu dis-
 tinguit. disuictones tamen coniungit. causales consequen-
 ter tanquam genus ad omnes ponitur. aduersatiue qua-
 uelut causales aduersantur. collectiue nam ut ca-
 les omnes colligit. expletive postreme ponitur. tu

ne
re
estor;

#3525

9288121VT

